

Bu Saray Ukraynada Değil ki

– erd44 · 10 Ağustos 2019

‘Bu saray Ukrayna’da değil ki....’

Ukrayna devrik lideri Yanukoviç, Avrupa Birliği ile ülkede ekonomi ve devlet gücü üzerinde denetim mekanizmaları getirecek anlaşmalar serisini askıya aldı. Rusya’nın oligarkları ve yolsuzluk paralarıyla, şeffaflıktan uzak bir ticari ve ekonomik yapıyı tercih etti. Bu yönelim tabii ki, özgürlükler, hukuk ve demokrasi konusunda duyarlı entellektüel kesimlerin protestolarına neden oldu. Protestolar büyüdü. Yanukoviç rejiminin protestolara karşı şiddeti de... Ancak rejimin orantısız şiddeti, protestoları bastırmak yerine kitlesel öfke seline dönüşmesine yol açtı. Halk sokaklara döküldü. Yanukoviç bu beklemediği gelişme karşısında apar topar ülkeden kaçmak zorunda kaldı.

Yanukoviç, sadece bir el çantasıyla bindiği helikopter ile Rusya’ya kaçarken, Ukrayna halkı da o güne kadar somut şekilde görme olanağına sahip olmadığı Yanukoviç’in Sarayı, av köşkü ve inanılmaz miktarda kaçırdığı servetiyle yüzleşmeye başlıyordu.

Gazeteci Oliver Bullough, Ukraynalı arkadaşı Anton’a, “Nasıl böyle bir şeye izin verdiniz ki?” diye sordu. Anton’un yanıtı, ‘Bilmiyorduk ki..bütün medya elindeydi...’ şeklinde oldu. Anton’un sonraki cümleleri ise Oliver’in şaşkınlığını iki katına çıkaracaktı:

“Hem bilemezdik ki... Zaten bu saray Ukrayna’da değil ki... İncelersen göreceksin”.

Bu son cümleyi anlamlandırmakta zorlanan Oliver, gazeteci refleksiyle incelemeye başladığında, iktidar ve para ilişkisinin karanlığında yolların nasıl kaybolduğunu keşfedecekti. Yanukoviç’in sarayın kurulu olduğu arazinin sahibi görünen Ukrayna firması bir İngiliz firmasına aitti. O İngiliz firmasının sahibi ise bir başka İngiliz firmasıydı. O İngiliz firması da Avrupa’nın ‘vergi cennet’lerinden biri olan Liechtenstein’da kurulu bir vakfa ait görünüyordu. Yahya Demirel’in hayali sunta ihracatını yaptığı firmanın kayıtlı olduğu ülke.

Bullough, Yanukoviç’in parasının izlerini takip ederken aklında hep Anton’un, ‘bu saray Ukrayna’da değil ki..’ sözü yankılanıyordu.

Ukrayna’da değilse nerede?

Sarayın ve av konağının arazisine sahip şirketin adresini buldu. Gerçekten de bu şirket Ukrayna’da değildi. Adresi, Londra’da Harley Street 29 numarayı gösteriyordu. Bu karanlık finans dünyasına ait ilk kez fiziksel bir mekan bulmanın heyecanı ile hemen söz konusu adrese koştu.

Bu küçük binanın resmi adının “Formations House” olduğunu öğrendi. Örneğin sadece birkaç odadan oluşan bu küçücük evin, 2000’den fazla şirketin merkezi olduğunu... Evet tam Örneğin Rus milliyetçisi oligarklarla, Amerikan milliyetçisi türedi politikacıların veya Ortadoğu’nun İslamcı otokratları ile Doğu Avrupa’nın İslamofobik otokratlarının nasıl olup da bu derece kanka olabildiklerini açıklayabilecek sırlar bu yerdeydi. Donald Trump’ın 2016 başkanlık kampanyasını yöneten Paul Manafort’un Ukrayna’da Yanukoviç’in danışmanlığını yapmış bir isim olması artık tuhaf gelmeyebilir. Manafort’un kendisinin de Kıbrıs’ta kurulu merkezi İngiltere’de şirketleri aracılığı ile gezegende para dolaştırması da... Yine, Karayiplerde, Saint Vincent veya Grenadines adalarında şirketleri olması da... Başkanlık seçiminde, ABD

tarihinde görülmemiş oranda bir din-iman-vatan-millet-bayrak kampanyası yürüten bu aşırı yerlici politik karakterin ABD'de kurulu, ülkesine tek kuruş vergi veren tek bir şirketi olmaması da... (kyn: t24 Cemal Tunçdemir)

Amerika gibi para ve kâğıt satan kurum kuruluşlar, çevre ülkelerinde de oluştu ve tüm finansal araçlar kullanılmaya başlandı. Finansal Araçlar deyince, ilk akla gelen bankalardır. Bankalar kredi verme yoluyla yarattıkları alım gücü yani kaydi para ile ekonomiye çok miktarda para soktular. Bunun dışında türev araçlar adı verilen başka türlü para yaratma sistemleri devreye girdi.

Kişi ve kurumlara finansal enstrüman sunan başka finans kuruluşları da ortaya çıktı. Onlar da kıymetli kağıt alım satımına katıldılar.

Maliyeden sorumlu Berat Albayrak geçenlerdebu gölge bankacılık dediğimiz kurumların temsilcileriyle bir araya geldi.“bankalar dışı finans kurumlarının önlerinin açılmasının zamanı geldi” diye bir açıklamada bulundu.

Bankacılık kurallarına tabi olmayan ama bankacılık işi yapan bu kuruluşların önünün açılması demek; finans sisteminin içine bir büyük sorunu daha ilave etmek demektir. Spekülatörlerin arayıp da bulamayacağı iş; banka dışı finans kurullarının önünün açılması işidir. Rahmi Koç'ta kriptobankacılıktan nasıl para kazandığını talihisiz bir açıklama ile duruma katkıda bulundu. Banka dışı finans kurumlarının yağma piyasasından aldığı pay çoğaldıkça yaygaranın kopacağından emin olabiliriz. Kontrolsüz finans ortamında offshore ve bankaer Kastelli gibi çakma bankerlerin insanları nasıl mağdur ettiği unutulmamalı.

Bu aynen şu işe benziyor; ithal ettiğimiz ürünler yerli üründen hem ucuz hem de kaliteli diye, sanayimizi yiyip bitirdiğimiz gibi şimdide mali sistemimizi yiyip bitireceğiz. Banka dışı finans kurumu diyecek ki “ben size bankadan daha ucuza falan türev aracının sağladığı krediyi yani 'kaydi parayı' verebilirim”. Tarımda ithalat yaparak, çiftçi üreticiyi bitirdiğimiz gibi sanayiye de ithalata bağlayıp üretmez hale geldiğimiz gibi, bankaları da kredi veremez konuma kısa zamanda sokarız.

Ülkemizde güya devlet kontrolunda olan kamu ve özel bankalar, kağıt üzerinde hazine bonusu kaydını kendi tutarak mükellefe “ adınıza şu kadar hazine bonusu kefaletimiz altındadır” yazılı kağıt vererek , kıyı bankacılığı (offshore) ile mevduat sahiplerinin mağdur ettiği İmar Bank yolsuzluğu ile bilinmektedir.

Bilindiği gibi, kapitalizmin temel amacı ürün üretmek değil kar üretmektir

Bir sorundan kurtulalım derken, bir başka sorunun içine dalıyoruz.

Panama gibi vergi cenneti ülkeler ile dünyanın çeşitli yerlerindeki yolsuzların sığındığı limanlar, ada ve adacıklara aktarılan paralar zaman zaman belgelerin sızdırılmasıyla güçlü siyasi liderlerin yolsuzluklarını görebiliyoruz. Dünya liderleri koltukları işgal ederken kaçırıldıkları paralar yolsuzlukları ortaya çıktıkça. ABD bloke ediyor ettiriyor ve kaçırılan paralar ABD kasasına giriyor. İnsan düşünüyor. Belli bir yaştan sonra 2 öğün zor yeniyor. Liderlerin kaçırıldığı paralara ABD blog koysun ve midesine o atsın yesin diye mi biriktiriliyor?

Yolsuzluk her ülkenin sorunu. Günümüzde 50 den fazla ülkede ünlü siyasetçilerin adı offshore şirketler aracılığıyla yolsuzluğa bulaşmış.

Hele bizim gibi merkez banka rezervlerinin 5 misli fazla dövizin serbest piyasada dolaştığı. Her türlü paranın kontrolunun yapılamadığı, Merkez Bankasının oligarjiye bağlandığı ve ekonomik stabiliteyi

Merkez Bankası başkanının değil oligarkın kaide koyduğu bir ülkede, Reze Zarrab'ın devlet töreni ile karşılanmasına şaşmamak gerekecektir.
Erdil Ünsal